

Wyrok z dnia 7 listopada 2002 r.

III RN 193/01

Pisma dyrektora do spraw taryf i handlu Rady Współpracy Celnej w Brukseli nie mają wiążącego charakteru w rozumieniu Konwencji o utworzeniu Rady Współpracy Celnej sporządzonej w Brukseli dnia 15 grudnia 1950 r. (Dz.U. z 1978 r. Nr 11, poz. 43).

Przewodniczący SSN Andrzej Wróbel, Sędziowie SN: Jerzy Kwaśniewski, Andrzej Wasilewski (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Ryszarda Walczaka po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 listopada 2002 r. sprawy ze skargi K. Sp. z o.o. w S. na decyzję Prezesa Głównego Urzędu Ceł w W. w przedmiocie wymiaru cła, na skutek rewizji nadzwyczajnej Ministra Sprawiedliwości [...] od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodek Zamiejscowy w Szczecinie z dnia 7 lutego 2001 r. [...]

o d d a l i ł rewizję nadzwyczajną.

U z a s a d n i e

Dyrektor Urzędu Celnego w S. decyzją zawartą w JDA SAD [...] z dnia 28 maja 1996 r. dopuścił do obrotu na polskim obszarze celnym zgłoszony do odprawy celnej przez importera - „K.” Spółkę z o. o. w S. towar określony jako „płyty parkietowe do podłóg mozaikowych”, dokonując równocześnie zmiany kodu taryfy przedmiotowego towaru przez zakwalifikowanie go według kodu PCN 4411 29 00 0 zamiast podanego w zgłoszeniu kodu PCN 4418 30 10 0. W wyniku odwołania importera, Prezes Głównego Urzędu Ceł w W. decyzją z dnia 15 listopada 1996 r. uchylił powyższą decyzję i przekazał sprawę organowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Z kolei, decyzją z dnia 9 kwietnia 1997 r. Dyrektor Urzędu Celnego w S., w wyniku ponownego rozpoznania sprawy, raz jeszcze dokonał wymiaru cła od importowanego towaru, kwalifikując go wedle kodu PCN 4411 29 00 0. Decyzja ta

została następnie utrzymana w mocy decyzją Prezesa Głównego Urzędu Ceł w W. z dnia 20 września 1999 r. Jednakże w wyniku skargi importera - „K.” Spółki z o. o. w S., Naczelny Sąd Administracyjny-Ośrodek Zamiejscowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 7 lutego 2001 r. [...] uchylił decyzję Prezesa Głównego Urzędu Ceł z dnia 20 września 1999 r. i poprzedzając ją decyzją Dyrektora Urzędu Celnego w S. z dnia 9 kwietnia 1997 r. W uzasadnieniu powyższego wyroku Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził w szczególności, iż: po pierwsze - „niesporne jest, że będące przedmiotem importu panele, to gotowe do układania podłóg mozaikowych płytki parkietowe wyprodukowane z płyt pilśniowych drewnopochodnych”; lecz jakkolwiek „płyty pilśniowe, przed ich przetworzeniem w płytki parkietowe, zalicza się niewątpliwie do pozycji 4411 taryfy celnej”, to jednak „zgodnie z uwagą 3 do działu 44 wyroby z płyt pilśniowych i podobnych należy klasyfikować do pozycji od nr 4414 do 4421”; zatem, „skoro norma prawna zawarta w uwadze 3 do działu 44 taryfy celnej nakazuje stosowanie pozycji od nr 4414 do 4421 w odniesieniu do wyrobów z płyt pilśniowych, to wskazana przez importera pozycja 4418 jest właściwa jako zgodna z normatywną treścią uwagi 3 do działu 44. Wskazany kod PCN 4418 30 00 właściwy dla „płyt parkietowych do podłóg mozaikowych” jest odpowiedni”; po drugie - „Opinia Światowej Organizacji Celnej z 2 lutego 1998 r., na którą powołuje się Prezes GUC nie ma znaczenia w sprawie. Pomijając związanie organów celnych taką opinią, (...) jest ona nieprzekonująca głównie dlatego, że dokonuje taryfikacji płyt panelowych z pominięciem normy prawnej zawartej w uwadze 3 do działu 44 taryfy celnej.”

Minister Sprawiedliwości pismem z dnia 19 czerwca 2001 r. [...] wniósł rewizję nadzwyczajną od powyższego wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodka Zamiejscowego w Szczecinie z dnia 7 lutego 2001 r. [...], zarzucając temu wyrokowi rażące naruszenie art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz.U. Nr 74, poz. 368 ze zm.) w związku z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. - Prawo celne (jednolity tekst: Dz.U. z 1994 r. Nr 71, poz. 312 ze zm.) oraz § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 1995 r. w sprawie ceł na towary przywożone z zagranicy (Dz.U. Nr 151, poz. 737), a także art. 80 KPA oraz na podstawie art. 57 ust. 2 ustawy o NSA wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i oddalenie skargi. W uzasadnieniu rewizji nadzwyczajnej podniesiono w szczególności, że: po pierwsze - przyjęta w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku klasyfikacja importowanego towaru wedle kodu taryfy celnej PCN 4418 30 10 0 jest niezgodna z Regułami Interpretacji Nomenklatury Scalonej, a w szczególności

z Regułą Nr 1, zgodnie z którą “dla celów prawnych taryfikację towarów należy ustalać zgodnie z brzmieniem pozycji i uwag do sekcji lub działów, o ile nie są sprzeczne z treścią powyższych pozycji i uwag.” Uwaga 3 do działu 44 Taryfy celnej „w sposób ogólny określa klasyfikację towarów w pozycjach 4414 do 4421. Natomiast szczegółowo zakres poszczególnych pozycji określa ich brzmienie. Kod 4418 30 10 0 - którego zastosowania domagała się strona - zgodnie z brzmieniem obejmuje: “płyty parkietowe do podłóg mozaikowych” z pozycji 4418, która to pozycja jest właściwa dla: “drewnianych wyrobów stolarskich i ciesielskich dla budownictwa, w tym komórkowych płyt drewnianych, połączonych płyt parkietowych, dachówek i gontów”. (...) Natomiast będące przedmiotem importu w niniejszej sprawie panele, są (co wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego, w tym faktur handlowych, prospektów zawierających sporne płyty, próbek towaru, opinii Instytutu Technologii Drewna, opisu procesu produkcyjnego załączonego przez stronę, wyjaśnień eksportera towaru oraz charakterystyki technicznej płyt) obrobioną mechanicznie i pokrytą powierzchniowo płytą pilśniową. Nie są natomiast ani wyrobem stolarskim ani ciesielskim. Nie można ich również zaliczyć do połączonych płyt parkietowych oraz płyt do podłóg mozaikowych”; w rezultacie należy przyjąć, iż „taryfikacja spornych płyt parkietowych wynika bezpośrednio z brzmienia kodu PCN 4411 29 00 0, a więc jest zgodna z treścią wspomnianej wyżej reguły nr 1 Ogólnych Reguł Interpretacji Nomenklatury Scalonej”; ponadto, po drugie - „za błędne i sprzeczne z dotychczasowym orzecnictwem trzeba uznać także stwierdzenie NSA, że opinia Światowej Organizacji Celnej nie ma znaczenia w tej sprawie”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Wedle stanu prawnego obowiązującego w dacie dokonania zgłoszenia do odprawy celnej towaru w rozpoznawanej sprawie, cło wymierzane było według „stanu towaru i jego wartości celnej w dniu dokonania zgłoszenia celnego i według stawek w tym dniu obowiązujących” (art. 23 ust. 1 Prawa celnego). Równocześnie, w załączniku nr 1 do obowiązującego wówczas rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 1995 r. w sprawie ceł na towary przywożone z zagranicy (Dz.U. Nr 151, poz. 737 ze zm. - powoływanego nadal jako: rozporządzenie w sprawie ceł), wydanego na podstawie art. 4 ust. 5 Prawa celnego, ustanowione zostały stawki celne na towary przywożone z zagranicy w wysokości określonej w zamieszczonej tam taryfie celnej

(§ 1 rozporządzenia w sprawie ceł). W Sekcji IX wymienionej taryfy celnej (zatytułowanej “drewno i wyroby z drewna; węgiel drzewny; korek i wyroby z korka; wyroby ze słomy, z esparato i innych materiałów do wyplatania; wyroby koszykarskie i wyroby z wikliny”), na wstępie Działu 44. (obejmującego “drewno i wyroby z drewna; węgiel drzewny”) pośród uwag obowiązujących przy stosowaniu tej części taryfy celnej pomieszczona została w szczególności także “uwaga 3.”, stanowiąca, że: „Pozycje od nr 4414 do 4421 dotyczą wyrobów z płyt wiórowych, płyt pilśniowych i podobnych, z drewna warstwowego lub utwardzonego, a także podobnych wyrobów z drewna”. Wynika stąd w sposób jednoznaczny, że pozycja taryfy celnej objęta kodem PCN 4418 (“Drewniane wyroby stolarskie i ciesielskie dla budownictwa, w tym komórkowe płyty drewniane, połączone płyty parkietowe, dachówki i gonty”), w ramach której wymienione zostały “płyty parkietowe do podłóg mozaikowych” (oznaczone kodem PCN 4418 30 10 0), zgodnie z treścią przytoczonej wyżej “uwagi 3.”, dotyczy również “wyrobów z płyt wiórowych, płyt pilśniowych i podobnych” w postaci “płyt parkietowych do podłóg mozaikowych”. Oznacza to, że - wbrew podniesionemu w uzasadnieniu rewizji nadzwyczajnej zarzutowi naruszenia art. 80 KPA w związku z art. 59 ustawy o NSA - w danym wypadku o prawidłowym zastosowaniu przez Naczelną Sąd Administracyjny kodu taryfy celnej przesądziła okoliczność, iż przedmiotem zgłoszenia celnego nie były “płyty pilśniowe” - objęte kodem PCN 4411, lecz “wyroby z płyt pilśniowych” (obrobione mechanicznie i pokryte powierzchniowo płyty przygotowane do podłóg mozaikowych), które - zgodnie z wyraźną dyrektywą interpretacyjną sformułowaną w przytoczonej wyżej uwadze 3. do “Działu 44” taryfy celnej - objęte były kodem PCN 4418. Trafnie podniósł to również Naczelną Sąd Administracyjny wywodząc w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że: „wskazana przez importera pozycja 4418 jest właściwa jako zgodna z normatywną treścią uwagi 3 do działu 44. Wskazany kod PCN 4418 30 10 0 właściwy dla “płyt parkietowych do podłóg mozaikowych” jest odpowiedni. Natomiast zastosowany przez organy celne kod PCN 44 11 29 00 0 nie jest właściwy, gdyż dotyczy płyt pilśniowych, a nie wyrobów z takich płyt”.

2. Nie zasługuje również na uwzględnienie - sformułowany w rewizji nadzwyczajnej w sposób ogólny i lakoniczny zarazem - zarzut dotyczący zawartego w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego stwierdzenia, że: „Opinia Światowej Organizacji Celnej z 2 lutego 1998 r., na którą powołuje się Prezes GUC nie ma znaczenia w sprawie”. Należy mieć bowiem na uwadze to, że: po pierwsze - w myśl postanowień ratyfikowanej przez Polskę „Konwencji o utworze-

niu Rady Współpracy Celnej”, która sporządzona została w Brukseli dnia 15 grudnia 1950 r. (Dz.U. z 1978 r. Nr 11, poz. 43), udzielanie zaleceń w celu zapewnienia jednolitości w interpretacji i stosowaniu konwencji zawartych w wyniku działalności Rady Współpracy Celnej, jak też konwencji w sprawie nomenklatury przy klasyfikacji towarów w taryfach celnych i konwencji w sprawie wartości celnej towarów należy do kompetencji Rady Współpracy Celnej (art. III w związku z art. I), która podejmuje decyzje w tych sprawach większością dwóch trzecich głosów członków obecnych i uprawnionych do głosowania, lecz nie może podjąć decyzji w żadnej sprawie, jeżeli więcej niż połowa członków uprawnionych do głosowania w danej sprawie jest nieobecna (art. VIII); po drugie - tymczasem w powołanym fragmencie uzasadnienia za skarżonego wyroku Naczelny Sąd Administracyjny nie nawiązuje do treści oficjalnego stanowiska wyrażającego prawnie wiążącą “opinię” lub “zalecenie” Światowej Organizacji Celnej w kwestii jednolitej interpretacji i stosowania taryfy celnej, lecz wyłącznie do treści znajdującego się w aktach rozpoznawanej sprawy administracyjnej pisma, które (w ramach wymiany korespondencji urzędowej) Dyrektor do spraw Taryf i Handlu Rady Współpracy Celnej w Brukseli w dniu 2 lutego 1998 r. skierował do Prezesa Głównego Urzędu Cei w odpowiedzi na jego “prośbę o poradę dotyczącą klasyfikacji: DTC-I-4010-48/97/3286/AB z 19 listopada 1997 r.”, a w szczególności w sprawie “klasyfikacji paneli podłogowych” (opisanych w tym piśmie jako: „panele z płyty pilśniowej, łączonej na wpust i pióro na brzegach i końcach, pokrytej na spodzie papierem. Powierzchnia paneli pokryta jest najwyraźniej plastikiem z nadrukiem imitującym parkiet”); po trzecie - w konkluzji krótkiego wyводу wspomnianego wyżej pisma z dnia 2 lutego 1998 r. Dyrektor do spraw Taryf i Handlu Rady Współpracy Celnej w Brukseli wyraził wprawdzie osobistą opinię, ujętą zresztą w trybie warunkowym, wedle której: „Ponieważ przedmiotowe panele nie są wymienione w żadnej innej pozycji działu 44, zgodziłbym się z Panem, aby zaklasyfikować je pod pozycją 44.11, poz. 4411.19”, jednakże niezależnie od tego, że nie miała ona charakteru oficjalnej i wiążącej interpretacji obowiązującej taryfy celnej, to ponadto pozostawała ona w jaskrawej sprzeczności z wyraźnymi postanowieniami obowiązującej taryfy celnej, wedle której tego typu “panele z płyty pilśniowej, łączonej na wpust i pióro na brzegach i końcach, pokrytej na spodzie papierem” (pokryte plastikiem z nadrukiem imitującym parkiet), a więc będące “wyrobem z płyt pilśniowych”, powinny zostać zakwalifikowane do pozycji kodu PCN 4418 30 10 0 obejmującej także “pilśniowe płyty

parkietowe do podłóg mozaikowych” (zgodnie z uwagą 3. do Działu 44. taryfy celnej stanowiącej załącznik nr 1 do rozporządzenia w sprawie ceł).

3. Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 236 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483) oraz art. 393¹² KPC w związku z art.10 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 43, poz.189 ze zm.) orzekł jak w sentencji.

=====